

РЕПУБЛИКА СРПСКА
ГРАД ГРАДИШКА
ГРАДОНАЧЕЛНИК

Обрађивачи:

Професионална ватрогасна
јединица и Одјељење за
комуналне и стамбене послове

ИНФОРМАЦИЈА
о противпожарној заштити на подручју града Градишка
за 2019. годину

Градишка, фебруар 2020. године

I - УВОД

У циљу откривања и спречавања опасности од пожара, те спасавања људи и материјалних добара угрожених пожаром на територији града у саставу градске управе града Градишка дјелује Професионална ватрогасна јединица Градишка као посебна унутрашња организациона јединица, чији се рад огледа у следећим облицима дјеловања: превентивна заштита, примарна заштита и развојна дјелатност.

Превентивна заштита обухвата контролу уређаја и опреме за гашење пожара, сервисирање апарата за гашење почетног пожара, техничку контролу исправности хидрантске мреже, те обуку радника из области заштите од пожара.

Примарна дјелатност се огледа кроз активности везане за акције гашења пожара и техничке интервенције (интервенције са опасним материјама, спасавање лица из саобраћајних удеса, интервенције услед поплава и бујичних вода, испумпавање воде, спасавање на води и друго).

Развојна дјелатност се испољава кроз набавку нове опреме неопходне за рад јединице у циљу подизања ефикасности и ширине тактичког дјеловања јединице када су у питању врсте интервенција, као и планско усавршавање ватрогасаца путем одобреног наставног плана и програма стручног оспособљавања и усавршавања од стране Министарства унутрашњих послова Републике Српске – Одјељења за експлозивне материје и послове заштите од пожара, као и путем стручних семинара које организује Ватрогасни Савез Републике Српске.

Заштита од пожара обухвата скуп мјера и радњи управне, организационе, техничке, образовне и пропагандне природе, које се предузимају у циљу спречавања избијања и ширења пожара, његовог откривања и гашења, те спасавању људи и материјалних добара угрожених пожаром. За организовање заштите од пожара у складу са законом одговорни су у предузећима и другим правним лицима – директор, у политичким организацијама и удружењима грађана – извршни органи, у државним и другим органима – функционери који руководе тим органом.

У складу са Законом о заштити од пожара, ради утврђивања одговарајуће организације и предузимања мјера потребних за успјешно функционисање и спровођење заштите од пожара, предузећа и друга правна лица, државни и други органи и предузетници, разврставају се у четири категорије угрожености од пожара, а у зависности од технолошког процеса, врсте материјала којег производе, прерађују или ускладиштавају, врсте материјала употребљеног за изградњу објекта и значаја објекта.

II - СТАЊЕ ПРОТИВПОЖАРНЕ ЗАШТИТЕ У ПОЈЕДИНИМ ОБЛАСТИМА ЉУДСКОГ ДЈЕЛОВАЊА

1. Привредни субјекти и област привређивања

Промјена власничке структуре, поред тога што је утицала на престанак рада многих привредних субјеката, него је и довела до промјене дјелатности у истима, што је знатно утицало на ниво спровођења потребних мјера противпожарне заштите. Пренамјена привредних субјеката је довела да постојеће примјењене мјере заштите од пожара не одговарају новој намјени, те се самим тим повећава ризик од настанка пожара и последица истог.

Код привредних субјеката одржавање постојећих система за противпожарну заштиту је у највећем дијелу на нивоу минималног задовољавања одредби из техничких прописа који регулишу ову област у погледу испитивања уређаја и инсталација за гашење пожара, док су врло ријетки случајеви обнављања и улагања у нове системе противпожарне заштите, (обнова хидроинсталација, инсталирање система ватродојаве, инсталирање стабилних система за гашење пожара, те опремање и занављање са новим апаратима за гашење почетног пожара – апарати за гашење почетног пожара старији од двадесет година се не сервисирају, него се отписују у складу са техничким нормативима).

Стање мјера заштите у привредним субјектима знатно ће се унапредити уколико се доследно примјењује и испуњава законска обавеза послодаваца дефинисана члановима 38. и 40. Закона о заштити од пожара („Службени гласник РС“, број: 94/19) а надзор над спровођењем исте врши Републичка управа за инспекцијске послове.

Новоизграђени објекти у којима се одвијају одређени производни циклуси задовољавају прописане техничке нормативе у погледу спроведених мјера заштите од пожара, док су у неким новосаграђеним објектима извршене одређене доградње и измјене како би се у потпуности испунили прописани технички захтјеви.

2. Објекти за предшколско васпитање и образовање, основне и средње школе

Код ових објеката нису у потпуности испоштоване све прописане мјере заштите од пожара (изведена вањска и унутрашња хидрантска мрежа није у потпуности у складу са техничким нормативима којима би се обезбједила довољна количина пожарне воде, наведени недостатак нарочито је истакнут у школама код којих се снабдјевање хидрантске мреже врши путем посебних извора – бунара преко инсталираних вишестепених пумпи, јер исти не обезбеђују довољни капацитет воде у временском периоду од два часа).

Све образовне институције чине додатне напоре на обезбјеђивању довољног броја апарата за гашење почетног пожара, као и замјене старих апарата за гашење почетног пожара са новим.

Са средњим школама које у свом наставном плану образовања појединих струка имају и тематске часове везане за заштиту од пожара, те примјену истих у различитим технолошким поступцима, остварујемо сарадњу путем организованих тематских предавања.

Код већине образовних институција нису изведени пожарни путеви у складу са техничким прописима који треба да обезбједе приступ институцијама са најмање двије стране, довољне ширине за пролаз ватрогасних возила (образовним институцијама су давани приједлози на који начин да побољшају или ријеше наведени проблем).

Принудни излази са висине вишим од другог спрата нису изведени код већине објеката.

Код сваког превентивног прегледа упозоравамо одговорна лица школа да најмање два пута у току године увјежбавају поступак евакуације ученика и радног особља, како би у што краћем временском року напустили простор у којем им пријети непосредна опасност, те које поступке морају да предузму до доласка ватрогасне јединице.

3. Објекти јавне намјене и пословни центри

Објекти јавне намјене и пословни центри су објекти у којима ради и које посјећује већи број људи, тако да би евентуални пожар у оваквим установама представљао сложену ватрогасну интервенцију која би захтјевала исправан избор тактичког наступа који би омогућио брзу и ефикасну интервенцију.

Пожари у таквим објектима сигурно би за последицу имали могућност угрожавања безбједности и сигурности лица која се ту затекну, као и на настанак веће материјалне штете.

Код објеката старије градње евидентне су дотрајале електроинсталације, громобранске и грејне инсталације, што доводи до повећаног ризика када је у питању могућност настанка пожара.

Нарочито велики ризик од могућег настанка пожара представља локалитет пијаце са непрехрамбеним производима („бувљак“, због неадекватно изведених грађевинских мјера заштите од пожара у складу са техничким нормативима за такве објекте, иако треба истаћи стална настојања менаџмента „Градишке тржнице“ на побољшању мјера заштите од пожара у координацији са Професионалном ватрогасном јединицом Градишка – обезбјеђене су додатне количине апарата за гашење почетног пожара, објекти у којима су смјештене просторије Градске организације Црвеног крста и Народне библиотеке Градишка, јер је отежан је прилаз објекту, објекат је старог типа градње, извршена је санација дијела инсталација и димоводних канала али је неопходна стална примјена прописаних мјера заштите од пожара од стране запослених радника.

Следећи јавни објекти су путем својих централа ватродојавних система прикључени су на централу Професионалне ватрогасне јединице Градишка што свакако доприноси повећању нивоа спроведених превентивних мјера заштите од пожара, скраћује се вријеме добијања дојаве и повећава степен ефикасности ватрогасне интервенције, („Дом здравља“ Градишка, објекат лабораторије и породичне медицине и амбуланта Нова Топола, „Основни суд“ Градишка, зграда Градске управе града Градишка, ЈУ „Културни центар“ Градишка, „Комерцијална банка“ филијала Градишка, „НЛБ Развојна банка“ филијала Градишка, трговачки центар „Конзум“ Градишка, „Општа Болница“ Градишка – зграда поликлинике и Републичка управа за геодетске послове радна јединица Градишка).

Објекти јавне намјене морају да имају кружни пожарни пут око објекта или обезбјеђен прилаз објекту са најмање двије стране, пожарни путеви морају бити обиљежени, путем истих се мора обезбједити несметан прилаз и пролаз за ватрогасна возила, не смију постојати никакве препреке које отежавају прилаз објекту.

Изградња путних комуникација иза царинског терминала као и изградња посебног улаза и излаза на истом, те проширење путних комуникација око бањалучке петље па до аутобуске станице знатно доприноси брзини доласка на мјесто интервенције, (на наведеним комуникацијама извршена је потребна регулација саобраћаја којом се регулише транспорт роба преко граничног прелаза).

4. Приватни сектор и занатство

Приватни сектор и занатство је привредна дјелатност која се врло често обавља у ненамјенским или адаптираним објектима који представљају велику опасност за настанак пожара због врсте производње која се обавља у малим и неадекватним просторима.

Мјере противпожарне заштите које се спроводе у појединим објектима су на доњој граници потребних мјера што повећава ризик од пожара (пилане, браварско-метални погони, дрвопрерађивачка производња, производња производа од пластике и сл.).

Такви објекти су углавном необезбјеђени са вањском прстенастом хидрантском мрежом и не спроводе се адекватне мјере заштите на раду које би смањиле ризик настанка пожара (неадекватно одлагање отпадног запаљивог материјала, постоји могућност приступа запаљивих течности изворима електричне енергије, неадекватно изведене мјере заштите од пожара око енергетских постројења и др.).

5. Стамбени фонд

На подручју града Градишка четири мјесне заједнице су градског карактера а остале су сеоског карактера. Још увијек је одређени број стамбених јединица које нису регистроване као заједнице етажних власника што отежава могућност контроле и надзора.

Укупно је регистровано 120 заједница етажних власника. ПВЈ Градишка је ради лакшег лоцирања стамбених објеката за колективно становање а у циљу свог успјешног репресивног дјеловања извршила је подјелу градске зоне на 24 пожарна сектора са одређеним разграничењем, те дефинисаним путним комуникацијама за најбрже дјеловање.

У регистрованим заједницама етажних власника, на позив органа управљања, извршени су превентивни прегледи које генерално карактерише следеће – девастирана унутрашња хидрантска мрежа, не постоји опрема (ватрогасна цријева, млазнице, хидрантски наставци), нема довољно апарата за гашење почетног пожара или се налазе апарати који се због старости више не могу сервисирати.

Такође, неколико заједница етажних власника је у 2019. год. извршило набавку апарата за почетно гашење, те извршиле санацију хидрантске мреже и извршиле попуну опреме у унутрашњој хидрантској мрежи, при чему је ПВЈ извршила контролне прегледе и констатовала да је иста у исправном и функционалном стању.

Око највећег броја стамбених објеката не постоји могућност прилаза са свих страна. Иако је већина стамбених објеката спојена на систем гријања преко „Топлане ИЕЕ“ Градишка и даље се у великом броју станова користе алтернативни извори топлоте за догријавање – пећи на чврсто гориво које су спојене на неадекватно изведене димњаке или су прикључене на вентилационе отворе који нису димензионисани нити грађевински изведени као димоводни канали.

Димњаци изведени у поткровљима или надоградњама на зградама су неправилно изведени (нису омалтерисани са вањске стране, преблизу су дрвеној кровној конструкцији

у односу на прописане мјере минималне удаљености, што повећава ризик од пожара услед зачепљења димњака или избацавања запаљивих искри из димњака).

Последица зачепљења димњака је врло често пуцање димњака као и повећани ризик од могућности ширења пожара у већем броју станова. Истицање дима може довести до тровања са смртним исходом, поготово ако се деси у касним ноћним сатима када је смањена могућност брзог откривања присутности дима из ложишта или димоводних канала.

Вањске противпожарне степенице нема ниједан стамбени објект осим стамбеног објекта П+14 у центру града. Улази у великој већини стамбених објеката се не закључавају ноћу, што такође доприноси повећању ризика и опасности од пожара, струјни ормари у ходницима су у великом броју отворени и лако доступни како за дјecu тако и за трећа лица.

6. Стање у насељима сеоског карактера

Стање мјера противпожарне заштите у насељима сеоског карактера није на задовољавајућем нивоу. Најчешћи узрок пожара су неадекватне електроинсталације, поготову оне које су изведене у помоћним објектима на којима најчешће долази до пожара, (инсталације су старе преко тридесет година и пресјеци инсталација не задовољавају потребе савременог сеоског домаћинства као и могућност прикључака већег броја потрошача).

Отежавајућа околност приликом интервенција у руралним подручјима је и традиција изградње сеоског домаћинства, тако да се сви објекти настављају један на други (кућа, помоћни објект, штала, гараже) што омогућава лако преношење пожара са једног објекта на други, путне комуникације на рубним просторима града су малих ширина, тако да је отежан пролазак ватрогасног возила до мјеста интервенције.

Повећану опасност од пожара у насељима сеоског карактера чине и радње везане за пољопривредне радове, како у току припреме за сјетву (период прољеће) тако и периоду жетве (период љето и јесен) што доприноси угрожавању имовине и безбједности у насељима, поготово што се провођење тих активности ради без предузимања одговарајућих превентивних мјера и на начин који је прописан у Одлуци о мјерама заштите од пожара града Градишка.

7. Заштита шума од пожара

Заштита шума од пожара – оперативним планом заштите од пожара утврђени су капацитети који су укључени у процес осматрања и обавјештавања (Ш.Г. „Посавина“ и Цивилна заштита) који су заједно са ПВЈ Градишка утврдили процедуру обавјештавања и узбуњивања у случају шумских пожара, као и утврдили процедуру ангажовања потребних снага за стављање под контролу и гашење пожара.

Власници шума и управљачи шума дужни су да обезбједе довољан број примарних осматрачница, обезбједе проходност и редовно одржавање постојећих путева као и путних прелаза (мостова), као и да се проводе превентивне и шумско узгојне мјере у циљу отклањања узрока пожара.

III - ЗАКЉУЧАК – ПРИЈЕДЛОГ МЈЕРА

За даље развој система заштите од пожара у циљу побољшања стања мјера заштите од пожара на територији града Градишка предлажу се следеће мјере:

- Максимално инсистирати на ангажману свих субјеката који су задужени за надзор и контролу извршавања мјера прописаних Одлуком о мјерама заштите од пожара број: 01-022-141/12 од 19.06.2012. год. донесене од стране Скупштине града Градишка.
- Од Републичке управе за инспекцијске послове – одјељење заштите од пожара тражити да проведу контролне прегледе стања мјера заштите од пожара у објектима у којима се окупља већи број лица (као што су објекти – дискотеке и ноћни клубови) из разлога дјелокруга послова које обавља наведено одјељење и законом предвиђених надлежности у вези са надзором над превентивним мјерама заштите од пожара.
- Инсистирати на спровођењу Одлуке о кућном реду у стамбеним објектима број: 01-022-143 од 27.07.2006. год. донесене од стране Скупштине града Градишка.
- Реализирати мјере које се односе на унапрјеђење и техничко опремање ПВЈ Градишка дефинисане у тачки 11.7. Плана заштите од пожара града Градишка усвојеног Одлуком Скупштине града Градишка број: 01-022-495/17 од 28.12.2017. год. које се односе на набавку ватрогасног возила аутољестве као и реализацију програма из области заштите животне средине који се односе на ПВЈ Градишка а дефинисани су у Стратегији развоја града Градишка за период 2019. – 2027. год. усвојене од стране Скупштине града Градишка („Службени гласник града Градишка“, број 15/18).
- Спровести све предвиђене активности према Плану активности у припреми и спровођењу мјера заштите и спасавања од шумских и других пожара на отвореном у Републици Српској који доноси Влада РС, а односе се на обавезе за које је задужена локална заједница.